

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра менеджменту і адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
Р. ШЕЛУДЬКО

08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Галузь знань – 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма – «Публічне управління та адміністрування»

Спеціалізація – —

Факультет – менеджменту і економіки

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування».

«26» серпня 2020 р. 15 с.

Розробник: Крамаренко Катерина Миколаївна, доцент кафедри менеджменту і адміністрування, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування.

Протокол від «26» серпня 2020 р. № 1.

Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування,
професор

«26» 08 2020 року

 О. ГУТОВ

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол від «26» серпня 2020 р. № 2.

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н., доцент

Ю. ФІЛІМОНОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – 28 «Публічне управління та адміністрування» Спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування». Освітньо-професійна програма – «Публічне управління та адміністрування».	Вибіркова	
Модулів – 2			
Змістових модулів – 2			
Загальна кількість годин – 90			
			Рік підготовки:
		1	2
		Семестр	
		2	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4	Освітній рівень: другий (магістерський)	Лекції:	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські заняття:	
		14 год.	8 год.
		Самостійна робота:	
		62 год.	76 год.
		Вид контролю: ПМК	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» є формування системи знань, умінь та навичок щодо дидактичних основ підготовки кадрів на основі концептуальних засад теорії, методики і методології викладання навчальних дисциплін в системі вищої освіти.

Навчальна дисципліна оплює теоретико-методичні основи теорії та практики методики викладання у вищій школі за визначеними спеціальностями в системі наукових закономірностей, принципів та методів навчання в умовах фахової підготовки і становлення сучасного фахівця аграрної сфери.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення здобувачів зі структурою та змістом навчального процесу у вищому навчальному закладі, з особливостями роботи викладачів, завідувача кафедри, деканату, адміністрації;
- засвоїти педагогічні форми освітньої взаємодії викладачів зі студентами;
- навчитися творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час вивчення навчальних дисциплін;
- навчитися планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів;
- набути початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності;
- ознайомитися з педагогічним досвідом викладацького складу університету ім. В.В.Докучаєва, апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі вищої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

знати: структуру і зміст навчального процесу у вищому навчальному закладі; особливості роботи викладачів, завідувача кафедри, деканату, адміністрації; педагогічні форми освітньої взаємодії викладачів зі студентами; різноманітні дослідно-експериментальні форми педагогічної діяльності; методи та засоби забезпечення ефективного управління студентською аудиторією.

вміти: творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час викладання навчальних дисциплін; планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять; використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку здобувачів; вести науково-методичну роботу; розробляти ефективну дидактичну систему організації навчального процесу; апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі педагогічного процесу; проводити педагогічні експерименти та аналізувати ефективність впровадження педагогічних новацій.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.
 3. Здатність розробляти та управляти проєктами.
 4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.
 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.
 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Спеціальні (фахові) компетентності:*
1. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.
 2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.
 3. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.
 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.
 5. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.
 6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.
 7. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.
 9. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.
 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Політичний менеджмент. 2. Психологія управління.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Публічне адміністрування. 2. Кадрова політика і державна служба.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «ТЕОРІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Тема 1. Європейська освітня інтеграція. Концепція розвитку вищої освіти в Україні

Мета і завдання курсу «Методика викладання у вищій школі» в системі підготовки кадрів. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в Україні. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої освіти. Заходи реформування системи вищої освіти в Україні. Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, Азії та Америки. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти. Причини запровадження Болонського процесу. Мета Болонського процесу. Принципи Болонського процесу. Адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу.

Тема 2. Дидактичні основи підготовки управлінських кадрів у системі вищої освіти

Концепція підготовки управлінських кадрів в системі економічної освіти. Економічне навчання. Економічне мислення як складова економічного навчання. Формування економічного мислення. Економічна свідомість. Економічна психологія. Економічне виховання. Особливості підготовки менеджерів аграрної сфери. Процес формування економічних знань.

Дидактичні основи педагогічного процесу. Педагогіка. Предмет педагогіки. Історичний розвиток педагогіки. Внесок педагогів Я.А. Коменського, К.Д. Ушинського, А.С.Макаренка, В.О.Сухомлинського та інших у розвиток педагогічної науки. Виховання. Навчання. Освіта. Викладання. Дидактика. Предмет дидактики. Дидактична система. Цілі і задачі навчання. Наукові закони, закономірності і принципи навчання. Зміст освіти. Методи, форми і засоби навчання.

Система ВНЗ аграрної освіти, рівні підготовки спеціалістів. Освітні рівні: неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта, післядипломна освіта. Освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. Система підготовки спеціалістів. Система вищих навчальних закладів (ВНЗ) аграрної освіти: національний ВНЗ, університет, академія, коледж, технікум. Рівні акредитації ВНЗ. Вимоги до фахівців з управління та адміністрування. Знання, вміння, навички менеджера-економіста. Досвід творчої діяльності. Досвід емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього середовища. Матриця професійно-кваліфікаційної моделі менеджера.

Тема 3. Організація навчального процесу у вищій школі

Навчально-методичний комплекс і його складові. Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки спеціалістів. Структурно-логічна схема підготовки спеціалістів. Навчальний план, його структура і порядок реалізації.

Графік навчального процесу, його роль і порядок складання. Програма навчальної дисципліни. Робоча навчальна програма. Структурні складові робочої програми. Порядок розробки робочої програми. Тематичний план, його зміст і порядок затвердження.

Навчальне навантаження викладача і його види. Робочий час викладача. Розподіл часу між окремими видами навчального навантаження. Планування

навантаження на навчальний рік і семестр. Графік робочого часу викладача. Порядок його розробки і складання.

Роль кафедри в управлінні навчальним процесом. Задачі і форми роботи кафедри. Методи організації роботи кафедри. Зміст навчальної, методичної і наукової роботи кафедри. Функції завідувача кафедри. Функції викладацького складу кафедри. Форми контролю викладачів з боку завідувача кафедри.

Змістовий модуль 2. «ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ»

Тема 4. Методичні основи викладання у вищій школі

Лекція, її функції, класифікація. Етапи підготовки лекції. Композиційна структура лекції. Принципи композиції лекції. Особливості використання лектором лінгвістичних, паралінгвістичних і кінетичних способів впливу на аудиторію. Критерії оцінки лекції і лекційної майстерності.

Практичне заняття, його мета, функції і структура. Види і форми проведення практичних занять. Лабораторно-практичне заняття. Організація проведення практичного заняття. Критерії оцінки якості проведення практичних занять. Індивідуальне навчальне заняття.

Педагогічний контроль, його мета і функції. Види контролю (поточний, проміжний, підсумковий). Атестація. Модульний контроль. Семестровий екзамен. Семестровий залік. Розробка екзаменаційних білетів і питань до заліків. Підготовка і організація проведення екзамену і заліку. Вимоги, що пред'являються до проведення іспитів і заліків. Організація проведення кваліфікаційних екзаменів. Критерії оцінки якості проведення іспитів і заліків.

Мета і завдання курсового і дипломного проектування. Структура курсового і дипломного проекту. Вимоги до оформлення курсових і дипломних проектів. Організація роботи над курсовим і дипломним проектом. Організація захисту курсових і дипломних проектів.

Мета і завдання практичної підготовки здобувачів ВНЗ аграрної освіти. Види практик, особливості їх проведення. Вимоги щодо організації проведення виробничої практики. Керівництво виробничою практикою. Структура і зміст звіту з виробничої практики. Організація захисту звітів з виробничої практики.

Управління позааудиторною роботою здобувачів. Вимоги щодо якості організації самостійної роботи здобувачів. Індивідуалізація самостійної роботи студентів. Критерії оцінки позааудиторної роботи. Організація самостійної роботи здобувачів.

Тема 5. Методологічні основи активізації навчального процесу

Форми активізації навчального процесу. Дидактичні засоби активізації процесу навчання. Педагогічні технології. Соціологізаторська і біхевіористська педагогіка. Проблемне навчання. Програмоване навчання. Дистанційне навчання. Теорія поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперіна. Теорія управління процесом засвоєння знань Н.Ф.Талізін. Алгоритмічний процес у педагогіці. Суб'єкт-суб'єктні відносини у навчальному процесі.

Методи навчання. Проблемно-пошукові методи навчання. Методи формування зацікавленості до навчання. Метод розподілу ролей. Ігрове

проектування. Операційно-рольові і ділові ігри. Методика розробки ділових ігор. Організація проведення ділових ігор.

Концепція модульно-рейтингового навчання. Відмітні риси модульного навчання. Навчальний модуль. Модульний контроль. Рейтинг успішності студентів і організація його формування. Принципи модульного навчання. Методика побудови модульних програм. Формування змісту навчальних модулів. Створення умов для організації модульно-рейтингового навчання. Зворотний зв'язок у модульно-рейтинговому навчанні.

Тема 6. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів

Навчально-творча діяльність. Об'єкт і предмет дослідження НТД. Управління навчанням. Методи управління НТД. Теорія поетапного формування творчого досвіду В.П. Беспалько. Етапи прийняття науково обгрунтованого рішення творчої проблеми. Модель системи управління НТД. Проектування системи управління НТД. Процес управління НТД.

Дидактичні засоби та їх класифікація. Принципи підбору дидактичних засобів у навчальному процесі. Дидактичні ігри в системі управління НТД. Програми, підручники і навчальні посібники. Дидактичні моделі об'єктів і процесів змісту освіти. Дидактичні засоби наочного відображення навчальної інформації. Інформаційно-навчальні програми на базі SMART-комплексів. Індивідуалізація самостійної роботи студентів. Методичне забезпечення самостійної роботи. Організація самоуправління НТД здобувачів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	с.р.		л	п/с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Теорія освітнього процесу у вищій школі»												
Тема 1. Європейська освітня інтеграція. Концепція вищої освіти в Україні.	14	2	2	-	-	10	14	-	-	-	-	14
Тема 2. Дидактичні основи підготовки управлінських кадрів у системі вищої освіти	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
Тема 3. Організація навчального процесу у вищій школі	16	2	2	-	-	12	16	2	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	44	6	6	-	-	32	44	4	4	-	-	36

Змістовий модуль 2. «Дидактичні основи навчально-виховного процесу»												
Тема 4. <i>Методичні основи викладання у вищій школі</i>	16	2	4	-	-	10	16	2	-	-	-	14
Тема 5. <i>Методологічні основи активізації навчального процесу</i>	14	2	2	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Тема 6. <i>Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів</i>	16	4	2	-	-	10	16	-	2	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8	-	-	30	46	2	4	-	-	44
Усього годин	90	14	14	-	-	62	90	6	8	-		76

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. <i>Європейська освітня інтеграція. Концепція вищої освіти в Україні.</i> – концептуальні напрями розвитку вищої освіти в у Україні. – особливості систем вищої освіти у країнах Європи, Азії та Америки – Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти – причини та цілі Болонського процесу – адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу.	2
2	Тема 2. <i>Дидактичні основи підготовки управлінських кадрів у системі вищої освіти</i> – дидактика та її історичний розвиток – зміст освіти – наукові закони, закономірності і принципи навчання – методи, форми і засоби навчання – мета і завдання курсу “Методика викладання у вищій школі” – особливості викладання менеджменту в системі економічної освіти	2
3	Тема 5. <i>Методологічні основи активізації навчального процесу</i> – методи навчання та їх класифікація – проблемно-пошукові методи навчання – ігрове проектування у навчальному процесі – ділові і дидактичні ігри у навчальному процесі – дидактичні засоби активізації процесу навчання	2

4	Тема 6. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів – концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів – педагогічні закономірності та принципи управління навчально-творчою діяльністю студентів – дворівнева педагогічна технологія управління навчально-творчою діяльністю студентів	2
	<i>Всього</i>	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Організація навчального процесу у вищій школі Завдання. Розробка робочої програми дисципліни – роль і призначення робочої програми дисципліни – структура і зміст робочої програми – порядок складання робочої програми дисципліни	2
2	Тема 4. Методичні основи викладання у вищій школі Завдання. Складання плану-конспекту практичного заняття. Оцінка проведення практичного заняття – практичне заняття, його мета та форми проведення – підготовка до практичного заняття – організація проведення практичного заняття – особливості проведення практичного заняття за різними дидактичними формами – критерії оцінки проведення практичного заняття	2
3	Тема 4. Методичні основи викладання у вищій школі Завдання. Складання фрагменту лекції. Оцінка лекційної майстерності – лекція, її функції і класифікація – композиційна структура лекції – етапи підготовки лекції – особливості читання лекцій з дисциплін управлінського циклу – критерії оцінки лекційної майстерності	2
	<i>Всього</i>	6

7. Теми лабораторних занять (Відсутні)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
--	-	-

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи здобувачів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: розв'язання нестандартних задач; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Європейська освітня інтеграція. Концепція вищої освіти в Україні.	10
2	Дидактичні основи підготовки управлінських кадрів у системі вищої освіти	10
3	Організація навчального процесу у вищій школі	12
4	Методичні основи викладання у вищій школі	10
5	Методологічні основи активізації навчального процесу	10
6	Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів	10
Всього		62

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Психологія управління». ІНДЗ дозволяє здобувачам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

ІНДЗ здобувачі виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Структура ІНДЗ: вступ, теоретичне обґрунтування, основні результати роботи та їх обговорення, висновки, список використаних джерел.

Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 20 сторінок.

Тема ІНДЗ

- 1.Зміст Державної національної програми “Освіта України - ХХІ століття”.
- 2.Психолого-педагогічні та соціальні аспекти підвищення якості підготовки кадрів економічного профілю.
- 3.Становлення багаторівневої системи підготовки кадрів в університеті.
- 4.Зміст освіти в системі підготовки аграрних менеджерів.
- 5.Структура системи навчального процесу.

6. Дидактичні принципи навчання та їх розвиток.
7. Показники якості підготовки спеціалістів: кваліфікаційні характеристики, критерії оцінки якості навчання.
8. Цілі, види і форми контролю якості навчання.
9. Професійна майстерність викладача.
10. Контроль якості викладання дисциплін управлінського циклу.
11. Диференціація контролю знань, умінь і навичок здобувачів.
12. Комплексний аналіз якості підготовки кадрів за результатами контролю.
13. Навчально-методична документація кафедри: нормативна, планова, методична, навчальна, звітно-інформаційна.
14. Розробка часткових методик викладання.
15. Створення навчально-методичного комплексу з дисципліни.
16. Інноваційні технології навчання у вищій школі.
17. Психологія взаємовідносин студентів і викладачів при аудиторній роботі.
18. Проблеми уваги у студентській аудиторії.
19. Упровадження модульно-рейтингової технології навчання.
20. Індивідуальна робота в умовах групового навчання.
21. Засоби навчання. ТЗН у навчальному процесі.
22. Самостійна робота здобувачів у процесі навчання.
23. Характеристика навчальних програм економічних спеціальностей.
24. Професійна підготовка менеджерів.
25. Мотивація і стимули відмінного навчання здобувачів і ефективної роботи викладачів.
26. Педагогічні експерименти. Передовий досвід у навчальному процесі.
27. Методи активізації навчання та організація їх впровадження.
28. Розвиток демократичних основ навчального процесу.
29. Організація процесу самоуправління навчально-творчою діяльністю.
30. Альтернативні системи навчання. Пошук шляхів удосконалення економічної освіти.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словені** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть

проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття – форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу:– індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань (ПМК) за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється за трьома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання;

III – контроль за виконанням модульних завдань.

Проміжний контроль за опануванням дисципліни здійснюється у вигляді модульної контрольної роботи завданнями теоретичного та практичного характеру.

Підсумковий контроль проводиться в кінці вивчення курсу у вигляді ПМК.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота						Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	15	15	15	15	10		
40			40			20	100

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Захаренко О.В., Горін О.М., Нагаєв В.М. Організація навчально-дослідної роботи студентів : Методичні рекомендації рекомендації. Харків : ХНАУ, 2005. 48 с.

2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : Методичні вказівки до практичних, семінарських занять та самостійної роботи (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та адміністрування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»). Харків : ХНАУ, 2016. 31 с.

3. Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва (ухвалено вченою радою від 10.06.2018 р., протокол № 10, наказ № 393 від 20.06.2018 р.).

4. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07. 2014 р. // Голос України. 2014. № 148.5.

5. Статут Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва // Знання. 2018. № 1. 2 вересня

14. Рекомендована література

Основна

1. Зиновьев Ф.В. Методика экономического обучения: учеб. пособие для экон. вузов. Симферополь: Таврия, 2001. 160 с.

2. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі: навч. посібник. Київ : Аграрна освіта, 2003. 229 с.

3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2006.237 с.

4. Нагаєв В.М. Університетська освіта : навчальний посібник. Харків: СТ, 2015. 217 с.
5. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник; вид. 2-ге. Харків : «Стильна типографія», 2018. 289 с.
6. Педагогіка : навчальний посібник. / І.М. Богданова, І.В. Бужина, Н.І.Дідусь та ін. Харків : Одиссей, 2003. 352 с.
7. Современные технологии обучения в высшей школе : учебное пособие. Харьков : Коллегиум, 2007. 172 с.
8. Товажнянський Л.Л., Сокол Є.І. Болонський процес: цикли, ступені, кредити : навчальний посібник. Київ : МОН, 2004. 215 с.

Додаткова

1. Кремінь В. Філософія освіти ХХІ століття // Урядовий кур'єр, 6 лютого 2003 року, № 23. С.6-7.
2. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / Укл. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков. Київ : Вид-во НМЦВО МОНУ, 2004. 24 с.
3. Нагаєв В.М. Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу : Монографія. Харків : ХНАУ, 2006. 536 с.
4. Нагаєв В.М. Методологічні засади управління навчально-творчою діяльністю студентів : монографія. Харків : Стильна типографія. 2018. 151 с.
5. Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів : Монографія. Харків : Колегіум, 2012. 217 с.
6. Хуторской А.В. Современная дидактика : Учеб. для вузов. Санкт-Петербург : Питер, 2001. 544 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>; <http://www.ligazakon.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
4. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.